

Månadsrapport till nämnd

Omvårdnadsnämnd

Nov 2024

2024-12-06

Diarienummer: 24ON94

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Årsprognos	8
4 Investeringsverksamhet	11
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	12

1 Resultatrapport

Omvårdnadsnämnden	Utfall fg år	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
	202301-202311	202401-202411	202401-202411		2023 / 2024	202401-202412
Intäkter						
Taxor och avgifter	92 712	109 838	96 713	13 125	18,5%	105 505
Hysesintäkter	45 371	49 745	44 614	5 131	9,6%	48 670
Statsbidrag	38 190	65 521	21 719	43 803	71,6%	23 693
Övriga intäkter	58 952	56 704	54 808	1 895	-3,8%	59 791
Kommunbidrag	1 321 465	1 370 463	1 370 463	0	3,7%	1 495 081
Summa intäkter	1 556 690	1 652 271	1 588 317	63 954	6,1%	1 732 740
Kostnader						
Personalkostnader	-800 228	-831 878	-790 535	-41 343	4,0%	-859 676
Inhyrd personal och konsulter	-39 321	-41 665	-2 267	-39 398	6,0%	-2 473
Bidrag och transfereeringar	-10 958	-12 527	-1 831	-10 697	14,3%	-1 997
Köp av verksamhet och entreprenader	-488 081	-499 509	-511 395	11 886	2,3%	-557 885
Hyror och fastighetskostnader	-143 932	-160 845	-163 697	2 852	11,8%	-178 737
Övriga kostnader	-33 288	-31 864	-36 917	5 053	-4,3%	-40 273
Material och förbrukning	-37 587	-37 955	-29 585	-8 371	1,0%	-32 274
Fordon och transporter	-18 195	-18 037	-16 750	-1 287	-0,9%	-18 273
Måltider	-22 541	-26 350	-24 359	-1 992	16,9%	-26 573
Avskrivningar och intern ränta	-9 979	-11 360	-13 364	2 004	13,8%	-14 579
Summa kostnader	-1 604 111	-1 671 990	-1 590 698	-81 292	4,2%	-1 732 740
Resultat	-47 422	-19 719	-2 381	-17 339		0

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för omvårdnadsnämnden, november 2024

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. november minus 19,7 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 17,3 mnkr. KS/KF beslutade i februari om att omfördela 2 886 tkr från ON till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för färdigställda investeringar under 2023, vilket ger ON ökat kommunbidrag med 11 491 tkr, samt ytterligare 66,2 tkr för färdigställda investeringar jan-apr 2024 enligt KS beslut i juni. Nämnden har även kompenserats med centralt avsatta medel för ökade lönekostnader till följd av avslutad lönerevision med 1 000 tkr enligt KS beslut i juni. Total justering för nämnden uppgår till 9 671,2 tkr.

Från och med 13 mars har Gävle kommun ett nytt inköps- och fakturahanteringssystem Proceedo. Det nya systemet har medfört ny hantering av fakturor som inte attesterats vid månadsskifte. De fakturor/kostnader som inte har beslutsattesterats per den sista kan vara poster som inte ska belasta resultatet. Likaså kan uppbokning av kostnader skett trots att dessa kostnader redan resultatförts. I dagsläget finns inte rapporter framtagna för att kunna kvalitetssäkra denna information.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välståndsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Notera att vad gäller just ekonomin så är det som nu läggs fram en ekonomisk prognos, dvs en bedömning av hur väl verksamheten förmår klara den budget som verksamheten har. Prognosen påverkas av hur de inre processerna utvecklas, ex av personalplaneringsarbetet. Men påverkan på prognosen sker också av yttre faktorer, såsom inflöde av kunder i behov av insatser. Därmed kan inte prognosen tolkas som ett löfte om hur resultatet kommer vara 31 december, då osäkerhetsfaktorerna är många.

Nämnden fattade besparingsbeslut den 22 februari. De beslut som Omvårdnadsnämnden fattade innebär helårseffekter på 40,8 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) kommer alltså att uppnås i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. november 2024 per verksamhetsområde

Vård- och omsorgsboende egen regi / Avlösningvistelse -58,1 mnkr (okt -54,5 mnkr)

De största avvikelserna avser timlön, övertid, OB och semesteruttag. Vissa enheter har behov av högre bemanning än vad som ryms i personalbudget, till följd av kunders komplexa och i vissa fall ökade behov. Detta innebär en målkonflikt och medför vissa undantag från det pågående arbetet med bemanningshandboken.

Dock minskar användandet av timvikarier generellt och för vård- och omsorgsboenden samt för Hamrånge hemtjänst. Den positiva trenden har förstärkts under oktober och november.

Även gällande kostnaderna för sjukfrånvaro fortsätter effekten av det aktiva arbetet med rehabiliteringsarbete och förebyggande arbete.

Antalet platser på avlösningvistelsen har successivt minskats utifrån beslut på Omvårdnadsnämndens sammanträde i februari. Sedan beslutet har dock situationen

förändrats utifrån dom från Förvaltningsrätten som ger sökande rätt till bistånd i form av flera dygns avlösningsvistelse. Detta kan medföra att vi behöver 11 platser istället för 10 för att kunna verkställa gynnande beslut.

Hemtjänst egen regi -12,3 mnkr (okt -11,7 mnkr)

Varav ytterområden -3,7 mnkr, innerområden -8,6 mnkr

Området har fortsatt höga kostnader för timlön, övertid och OB. Orsaker är bland annat överanställningar för att klara egen personalförsörjning, beordringar pga. avslag på beställningar till bemanningseenheten och utbildningar påkallade av pågående förbättringsarbete som krävt timvikarier för att täcka upp frånvaro. Området har inte fått kompensation för USK pilotprojekt, dokumentationsutbildningen.

Pågående aktiviteter: Avstämning och utbildning i planering och schemaarbete.

Avstämningar med enhetschefer och samordnare för uppföljning och lärande med stöd av schema och bemanningsteamet gällande planering och schema.

Bemanningshandboken förväntas ge effekt, framför allt under delår 2 och 3 2024.

De avslut av externa utförare som gjordes under sommaren har inneburit ca 350 timmar extra för hemtjänst i egen regi i form av administrativ tid samt tillkommer bomkörningar. Detta motsvarar en kostnad om ca 275 tkr.

Hälso- och sjukvård -13,6 mnkr (okt -12,0 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse, per november uppgår kostnaden till 40,3 mnkr. Till och med mars nyttjade verksamheten 32 bemanningssköterskor, därefter minskade detta antal till 21 under april. Det utökades under sommarmånaderna. Verksamheten tilldelas 18,8 mnkr (helår) i prestationsersättning för tidigare års förtätning av sjuksköterskor per boende som täcker delar av hyrpersonalkostnaderna.

Den 18 mars startade ny kväll/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Pågående rekrytering täcker inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret nyttjade totalt 39 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbilden och helårsprognos.

From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr. Till följd av bemanningssituationen bedöms verksamheten inte hålla årets budget.

Vård och omsorgsboende myndighet +22,2 mnkr (okt +19,3 mnkr)

Kostnaderna för köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden är 17,8 mnkr lägre än budget. De lägre kostnaderna beror på att det i budget beräknades att Sätträåsen skulle ha 18 nya platser under våren 2024, varav 9 av dessa skulle finnas tillgängliga redan i februari. Först under oktober har dock 4 nya platser tillkommit. I dagsläget finns inget planerat öppningsdatum för ytterligare platser på Sätträåsen. Även övriga utförare har positiv avvikelse för enstaka tomma platser. Positiv avvikelse om 6,2 mnkr för taxor/avgifter.

Hemtjänst myndighet +20,6 mnkr (okt +16,9 mnkr)

De delar av hemtjänstverksamheten som ligger inom Myndighets verksamhetsområde har en positiv avvikelse till följd av volymminskningar i förhållande till budget. Under sommaren avslutades två externa utförare vilket medfört lägre antal utförda timmar hos kund.

Natt och larm -3,6 mnkr (okt -3,4 mnkr)

Det nya heltidsmålet för nattarbete påverkar planeringen och ger en effekt som kräver 2,5 åa mer än budget i schemaplanering.

Det nya avtalet för trygghetslarm medför högre månatlig driftskostnad. Verksamheten har ökade personalkostnader på grund av utbytet av trygghetslarmen som pågick under årets första månader. Byte av 7 bilar ger högre månatlig leasing- och underhållskostnad.

Förebyggande insatser och aktiviteter +1,8 mnkr (okt +1,7 mnkr)

I samband med nämndens besparingskrav motsvarande 3,8 mnkr (helår) har verksamheten ställt om på flera sätt och prioriterar att utföra uppdrag i enlighet med

tilldelade statsbidrag i stället för ordinarie verksamhet, vilket ger möjlighet att behålla de personella resurserna under 2024. Verksamheten bedrivs till stora delar via statsstöd, som dock är en osäker intäktskälla 2025 varför det kommande år är oklart vilka insatser som kan utföras. I september har statsbidrag för Ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd samt Ofrivillig ensamhet bland äldre realiserats vilket bidrag till periodens positiva avvikelse.

Besparingskrav har lagts på verksamhetsområdet att minska anhörigstöd, träffpunkter samt volontärsamordning (3,8 mnkr). Arbete för att realisera detta är genomfört. Innebär bland annat att lokaler används mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare. Ger även minskat antal insatser samt kvalitetsförsämring till målgruppen.

Anhöriganställda -2,6 mnkr (okt -2,5 mnkr)

De sista avsluten gjordes i december för icke sammanboende, eftersom lön utgår med en månads eftersläp hamnar denna kostnad i januari. När timmar hos kund försvinner tappas även intäkten, varför verksamheten har en avvikelse. Resterande avslut gjordes till sista april, personalkostnader finns därmed tom maj.

Myndighet anhöriganställda +12,8 mnkr (okt +11,2 mnkr)

Kommunbidrag för verksamhet anhöriganställda finns hos myndighet och fördelas till utförande verksamhet utifrån antal utförda timmar hos kund. Då verksamheten avslutats sker ingen fördelning av medel och myndighet har därmed ingen kostnad.

Utveckling och stöd +8,4 mnkr (okt +6,7 mnkr)

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebär detta ca 3,4 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Först 2025 uppnås helårseffekt. Positiv avvikelse för lokalhyror.

Övergripande avvikelser +7,3 mnkr (okt +6,6 mnkr)

Budgetjustering i och med KF:s beslut i februari samt lönekomensation innebär ett tillskott på 9,3 mnkr i omfördelning av ram. Kostnader för chef i beredskap täcks delvis av dessa medel. I april togs det beredskapslager som byggdes upp under pandemin bort, lagret var värderat till 1,2 mnkr och syns som en engångskostnad.

Mindre avvikelser -0,2 mnkr

Avlösningvistelse Myndighet +0,6 mnkr

Bistånd -0,8 mnkr

3 Årsprognos

Prognos ON -17 mnkr (-23,5 mnkr)

Total prognos för nämnden bedöms till -17,0 mnkr. Ökade kostnader för pensionsavgifter är inbakade i respektive verksamhetsområdes prognos nedan, och innebär totalt ca 6,5 mnkr för nämnden.

Vård- och omsorgsboende egen regi inkl avlösningvistelse -62,8 mnkr

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen i syfte att skapa bättre, och likadana, förutsättningar för enheterna att skapa scheman som både möter kundernas behov och som bidrar till ekonomisk balans inom ram för respektive personalbudget. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda.

Arbetet med implementering av bemanningshandboken och därtill nyttjandet av resursturer pågår i och med schema- och personalplaneringsteamets aktiva insatser, och har inte givit full effekt ännu, även om en positiv trend i form av minskat vikarieanvändande håller i sig. För att öka tempot i arbete och för att ge anpassat stöd till enhetschefer startades i oktober ett intensifierat arbete med tvärfunktionella team av stödfunktioner. Teamen arbetar på uppdrag av berörda verksamhetschefer, och arbetet präglas av delaktighet och kommunikation. Ett material med tio utvecklingssteg och en arbetsbok, samt ett kommunikationsmaterial till medarbetare är framtaget. Tydliga överenskommelser och målsättningar krävs för att säkerställa leverans.

Kommunbidrag för avlösningvistelse ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal vårdplatser. I och med att fem platser är stängda kommer lägre ersättning ges till utförande verksamhet och myndighet får ett positivt resultat.

Vård- och omsorgsboende myndighet +22,5 mnkr (+22,0 mnkr)

Planerad öppning av fler avdelningar hos extern utförare har ännu inte skett, och det är oklart om och i så fall när det kan bli av. Några tomma platser hittills på övriga externa boenden samt ett boende som budgeterats för högt förväntas ge ett positivt resultat mot budget vid årets slut.

Hemtjänst egen regi -12,3 mnkr

Ser viss effekt gällande minskning av personalkostnader utifrån arbetet med bemanningshandboken under delår 2. Att inte större effekt syns ännu beror delvis på övertagande av externa kunder under sommaren som resulterat i ett stort antal arbetade timmar som inte ersatts som utförd tid.

Hemtjänst myndighet +22 mnkr (+20 mnkr)

Positiv avvikelse mot budget vid delår 2. Volymerna förväntas minska något i och med avslut av två externa utförare.

Hälso- och sjukvård -15,4 mnkr

Den 18 mars startade ny kväll-/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Ny kväll-/helgorganisation medför möjlighet att avsluta hyrsköterskor. Dessa ersätts inte med egna resurser utan är att se som en kostnadsminskning. I takt med nyrekrytering under året kommer resterande bemanningssköterskor successivt att fasas ut.

Pågående rekrytering täcker dock inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret nyttjade totalt 39 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbilden och helårsprognos. From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två

till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr. Till följd av bemanningssituationen bedöms verksamheten inte hålla årets budget.

Natt och larm -4,1 mnkr

Nytt heltidsmått för nattarbete påverkar planeringen och kräver 2,5 årsarbetare mer än budgeterat i schemaplanering. Fortsatt hantering av schemaarbete och planering pågår. Nytt avtal för trygghetslarm medför ökad driftskostnad, samt ökade personalkostnader till följd av utbytet av trygghetslarmen.

Anhöriganställda utförare -2,8 mnkr

Verksamheten avslutad, personalkostnader tom maj.

Anhöriganställda myndighet +14,5 mnkr

Kommunbidrag för anhörigvård ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal beviljade timmar hos kund. I och med att verksamheten avslutats i april kommer ingen ytterligare resursfördelning göras och myndighet får ett positivt resultat.

Förebyggande verksamhet +2,3 mnkr

Besparingskrav har lagts på verksamhetsområdet att minska anhörigstöd, träffpunkter samt volontärsamordning (helårseffekt 3,8 mnkr). Arbete för att realisera detta pågår. Innebär bland annat att lokalerna kan användas mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare.

Avlösningvistelse myndighet +2 mnkr

Kommunbidrag för avlösningvistelse ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal vårdplatser. I och med att fem platser är stängda kommer lägre ersättning ges till utförande verksamhet och myndighet får ett positivt resultat.

Övergripande samt mindre enheter +9,6 mnkr (+7,1 mnkr)

Det lager som byggdes upp under pandemin har nu tömts och justering utifrån detta ger en avvikelse i form av en engångskostnad. Omfördelning av ram har lagts på övergripande ansvar då hyror är budgeterade per objekt, vilket ger positiv avvikelse på övergripande nivå. Prognos för dagverksamhet +0,4 mnkr.

Utveckling och stöd +9,0 mnkr (+7,5 mnkr)

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebär detta ca 3,4 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Positiva avvikelser finns för hyror, el, flyttkostnader, larm/väktare, samt ökade IT-kostnader (välfärdsteknik) och lägre bidrag från Omställningsfonden ger prognosen + 0,5 mnkr.

Schema och planeringsteamet -1,5 mnkr

Det schema- och planeringsteam som stöttar arbetet med bemanningshandboken ger på övergripande nivå en negativ kostnadsavvikelse på personalkostnader, men en betydligt större kostnadsminskning i verksamheterna.

4 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,8 mnkr av den totala budgeten på 9,0 mnkr. Investeringar avser främst inventarier i samband med evakuering, tillbehör till trygghetslarm, medicinkyl samt rörelsevakt.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Det ackumulerade resultatet t.o.m. november minus 19,7 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 17,3 mnkr.

Nämndens största avvikelser beror på höga personalkostnader samt inhyrda sjuksköterskor. Bemanningen i verksamheterna grundar sig i reglerna som finns i bemanningshandboken. Vissa enheter har behov av högre bemanning än vad som ryms i personalbudget, till följd av kunders komplexa och i vissa fall ökade behov. Detta innebär en målkonflikt och medför vissa undantag från det pågående arbetet med bemanningshandboken. Dock minskar användandet av timvikarier generellt och för vård- och omsorgsboenden. Även gällande kostnaderna för sjukfrånvaro fortsätter effekten av det aktiva arbetet med rehabiliteringsarbete och förebyggande arbete.

De beslut som Omvårdnadsnämnden fattade innebär helårseffekter på 40,8 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) kommer alltså att uppnås i form av besparingar under 2024.

Nämndens helårsprognos är -17 mnkr, varav ökade pensionsavgifter om ca 6,5 mnkr. Bemanningshandbok förväntas på sikt minska personalkostnader, den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda. För oktober och november har kostnaderna för timanställda minskat. Förändringsarbetet har förstärkts i samverkan med kontor stöd i hemmet.

Rekrytering av sjuksköterskor pågår. Verksamheten Anhöriganställda avslutades i maj. Planering för vårens beviljade riktade statsbidrag har skett successivt.

Kostnad för hemtjänst i extern regi har minskat efter avslut av två utförare, medan utförd tid i egen regi varit mer eller mindre oförändrad.

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,8 mnkr av den totala budgeten på 9,0 mnkr. Investeringar avser främst inventarier i samband med evakuering, tillbehör till trygghetslarm, medicinkyl samt rörelsevakt.